

INFLAATIO JA KOTITALOUDET

Inflaatio hiipuu vähitellen

Ennustemme mukaan inflaatio hidastuu vuonna 2023 5,9 prosenttiin. Vuonna 2024 inflaatio on 2,4 prosenttia ja vuonna 2025 2 prosenttia. Yksityisen kulutuksen ennakoidimme supistuvan kuluvana vuonna 0,6 prosentilla. Vuonna 2024 yksityinen kulutus kasvaa 1,1 prosenttia ja vuonna 2025 2,3 prosenttia.

INFLAATIO ALKAA HIIPUA

Kuluttajahintojen nousu oli viime vuonna historiallisen voimakasta. Vuonna 2022 Suomen inflaatiolukemat nousivat 7,1 prosenttiin. Tämän merkittävän hintojen nousun taustalla oli useita tekijöitä, mutta keskeisimpänä syynä oli energian ja ruuan hintojen voimakas nousu. Kuitenkin myös pohjainflaatio, eli hintojen nousu ilman elintarvikkeita ja energiaa, kiihtyi vuoden 2022 aikana.

Arviomme mukaan inflaatio laantuu hieman edellisvuodesta ja vuoden 2023 inflaatioksi ennustamme näin ollen 5,9 prosenttia. Inflaatiouvauhtia edellisvuodesta laskee etenkin energian hintojen kääntyminen laskuun energiakriisin jäätyä aiemmin pelättyä vaimeammaksi. Kuitenkin valtaosassa kuluttajahintaindeksin eristä on ollut voimakasta nousua vielä alkuvuonna 2023 ja on todennäköistä, että inflaation talttumisen ei tapahdu välittömästi. Esimerkiksi elintarvikkeiden hinnat nousivat 16 prosenttia helmikuussa 2023 vuoden takaiseen verrattuna ja asumiskustannukset vastaavasti lähes 12 prosenttia. Niin ikään pohjainflaatio pysytteli helmikuussa yli 6 prosentin.

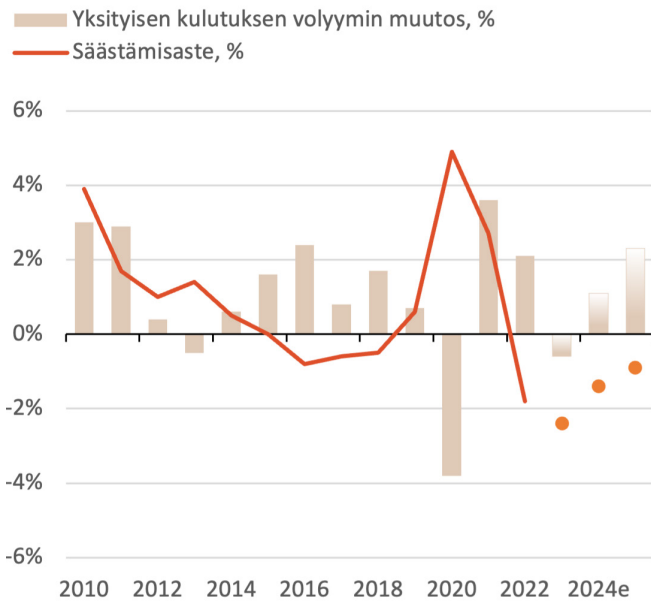
-
- » Inflaation huippu lienee ohitettu
 - » Yksityisen kulutuksen odotetaan supistuvan vuonna 2023
 - » Kulutusta rahoitetaan viime vuosien säästöillä

Kuva: Unsplash.

KUVIO 1. YKSITYISET KULUTUSMENOT JA SÄÄSTÄMISASTE

2010–2025

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Oletamme kuitenkin hintojen nousun alkavan hidastua kohti vuotta 2024 mentäessä, jolloin ennustamme inflaation hidastuvan 2,4 prosenttiin. Vuonna 2025 inflaatio hidastuu edelleen EKP:n tavoittelemaan 2 prosenttiin.

YKSITYINEN KULUTUS TOIPUU INFLAATION HELLITETTYÄ

Vuonna 2023 ennustamme yksityisen kulutuksen supistuvan 0,6 prosenttia. Vuoden 2022 viimeisellä neljän-

neksellä kulutuksen kasvuvauhti oli jo lähellä nollaa. Yksityistä kulutusta kasvatti loppuvuonna 2022 enää palveluiden kysynnän kasvu, kun taas esimerkiksi kestokulutustavaroiden (esim. autojen ja kodinkoneiden) kulutus supistui koko vuoden ajan kasvettuaan voimakkaasti koronapandemian aikana. Voimakas hintojen nousu vuonna 2022 näkyi niin ikään kertakulutushyödykkeiden kysynnän laskuna (kuten ruuan ja energian).

Kulutuksen kasvua tukevat tänä vuonna korkea työllisyysaste sekä koronavuosien aikaiset korkeat säästämisasteet. Inflaation pysyessä voimakkaana ennustamme kuitenkin reaali-palkkojen laskevan myös tänä vuonna, mikä supistaa kulutusta vuonna 2023. Kuluttajien luottamus on pysytellyt alhaisella tasolla, mikä niin ikään enteilee yksityisen kulutuksen supistumista. Korkotason voimakas nousu viimeisen vuoden aikana tarkoittaa myös kotitalouksille lisääntyviä korkokuluja, mikä tulee vähentämään muuhun kulutukseen jäävää rahasummaa.

Arvioimme yksityisen kulutuksen lähtevän elpymään vuonna 2024 ostovoiman parantuessa. Ennustamme yksityisen kulutuksen kasvavan vuonna 2024 1,1 prosenttia ja vuonna 2025 2,3 prosenttia. Oletamme, että kotitaloudet käyttävät koronarajoitusten aikana kertyneitä poikkeuksellisen korkeita säästöjä tulevana vuosina tasoittaakseen inflaation syömää ostovoimaa. Tämän seurauksena säästämisaste painuu -2,4 prosenttiin vuonna 2023. Esimerkiksi vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä säästämisaste painui jo -3,5 prosenttiin. Säästämisaste lähtee ennustemme mukaan taas tulevana vuosina kasvuun. Taloudellinen epävarmuus voi toisaalta lisätä kotitalouksien varautumissäästämistä, mikä supistaisi yksityistä kulutusta ennustettua enemmän. ■

LISÄTIETOJA

JANI-PETTERI OLLIKAINEN
erikoistutkija

040 940 2697
jani-petteri.ollikainen@labore.fi

www.labore.fi

